

Bryssel den 12 november 2020
(OR. en)

12559/20

COVID-19 12
IPCR 35
POLGEN 193
SAN 402
JAI 969

NOT

från:	Ordförandeskapet
till:	Delegationerna
Ärende:	Ordförandeskapets lägesrapport om EU-samordningen med anledning av covid-19-pandemin

EU-ländernas ledare har bekräftat sin tydliga politiska vilja att samordna insatserna med anledning av covid-19-pandemin. Vid sitt möte i oktober 2020 efterlyste de fortsatt samordning, framför allt vad gäller karantänföreskrifter, gränsöverskridande smittspårning, teststrategier, den gemensamma bedömningen av testmetoder, det ömsesidigt erkännandet av tester och de tillfälliga restriktionerna för icke nödvändiga resor till EU, och beslutade att fortsätta diskussionerna vid informella videomöten som ska hållas regelbundet. Vid det första videomötet den 29 oktober 2020 låg fokus på testnings- och spårningsstrategier och vacciner.

Det är helt klar att det behövs en samordnad EU-strategi för att bekämpa pandemin. Detta kräver att alla medlemsstater har en kollektiv politisk vilja att hitta gemensamma strategier där de ger ett mervärde, samtidigt som de nationella befogenheterna respekteras. De problem som identifieras på teknisk nivå måste också lösas snabbt.

Inför nästa videomöte har insatserna intensifierats på både Coreper- och expertnivå – särskilt vid rundabordsamtalen inom ramen för EU-arrangemanget för integrerad politisk krishantering (IPCR) och i hälsosäkerhetskommittén. Som underlag för ledarnas diskussioner ger denna rapport en lägesbeskrivning av arbetet med de olika delarna.

Teststrategier

1. Nationella teststrategier bygger på ett antal olika variabler, bland annat den epidemiologiska situationen, testkapacitet, ekonomiska och rättsliga förutsättningar och den senaste vetenskapliga utvecklingen. Medlemsstaterna anpassar fortlöpande sina nationella teststrategier.
2. I nuläget anser medlemsstaterna generellt sett att PCR-tester är mest tillförlitliga för covid-19. Dessa kräver dock att det finns laboratoriekapacitet, och denna är för närvarande överbelastad i många medlemsstater. Antigentester är mindre känsliga än PCR-tester, men ger de ett snabbare resultat och det behövs ingen laboratorieinfrastruktur. De flesta medlemsstater kräver att snabba antigentester följs upp med ett PCR-test.
3. Den 28 oktober antog kommissionen en rekommendation om strategier för testning av covid-19, inbegripet användning av antigentester i form av snabbtester. Den innehåller olika inslag som är centrala för nationella, regionala och lokala teststrategier, t.ex. tillämpningsområde, prioriterade grupper och viktiga punkter som rör testkapacitet och testresurser, samt indikationer på när snabba antigentester kan vara lämpliga. Medlemsstaterna uppmanas också att lämna in nationella teststrategier senast i mitten av november.
4. *Medlemsstaterna bör regelbundet utbyta information och bästa praxis om teststrategier.*

Den gemensamma bedömningen av testmetoder

5. Många medlemsstater skulle gärna se en större anpassning när det gäller användningen av snabba antigentester, t.ex. i samband med resor. Ett stort antal medlemsstater har dock tydligt framhållit att diskussionerna om gemensamma miniminormer och minimikriterier var förhastade, eftersom det alltså saknades mer tillförlitliga vetenskapliga belägg. I IPCR betonade vissa att användningen av snabba antigentester faller under medlemsstaternas behörighet. Några har påpekat att det krävs försiktighet när det gäller användningen av snabba antigentester i samband med resor.

6. Tekniska diskussioner om snabba antigen tester pågår i hälsosäkerhetskommittén.
7. Kommissionen kommer på grundval av sin rekommendation om teststrategier och ECDC:s rekommendationer att lägga fram ytterligare en särskild rekommendation om användningen av snabba antigen tester (planerat antagande senast den 18 november), med närmare uppgifter om de situationer och kriterier som länderna ska beakta när de använder dessa tester samt om validering och ömsesidigt erkännande av tester och resultat av dessa.
8. *På grundval av kommissionens rekommendation bör medlemsstaterna enas om en gemensam EU-strategi för användning av snabba antigen tester.*

Ömsesidigt erkännande av tester

9. Principen om ömsesidigt erkännande är tillämplig i enlighet med unionsrätten och medlemsstaterna verkar inte ha några större problem med detta.
10. *Med tanke på de stora variationerna i snabba antigen testers prestanda kommer anpassningen till minimistandarder och minimikriterier för urval av tester att främja ömsesidigt erkännande av testresultat (se bedömning av testmetoder).*

Gränsöverskridande smittspårning

11. De flesta medlemsstater har infört nationella smittspårningsappar, och de allra flesta av dessa är potentiellt driftskompatibla. Efter en framgångsrik pilotfas infördes den 19 oktober ett EU-omfattande system för att säkerställa driftskompatibilitet, med en sammankoppling av en första grupp av nationella appar (för närvarande sex stycken). Totalt sett rör det sig om 21 appar som bygger på decentraliserade system och som genom denna tjänst förväntas bli driftskompatibla i slutet av november.

12. Strategierna i fråga om inreseformulär varierar för närvarande inom EU. Alla medlemsstater använder inte inreseformulär, och medan vissa använder pappersformulär har andra redan infört digitala system. Vissa använder dem endast för smittspårning, andra även för efterlevnad av karantänföreskrifter eller testningsskyldigheter.
13. Ett gemensamt digitalt inreseformulär, en webbsida som kopplar samman nationella portaler och ett verktyg för att utveckla nationella digitala system håller på att tas fram inom ramen för den gemensamma åtgärden EU Healthy Gateways.
14. Kommissionen håller också på att inrätta ett pilotprojekt för informationsutbyte mellan de medlemsstater som redan använder digitala inreseformulär, vilket inledningsvis kommer att gälla flygresor. En särskild plattform kommer att tillhandahållas för utbyte av passagerarreseuppgifter mellan nationella hälsomyndigheter på frivillig och decentraliserad basis. Denna del av projektet bör ha införts i slutet av året för de medlemsstater som vill delta i initiativet.
15. *Målet är att ha ett system för alla transportsätt senast i april 2021.*

Karantänföreskrifter

16. Diskussioner på expertnivå pågår om karantänens längd. Kommissionen kommer att lägga fram en rekommendation om isolerings- och karantänåtgärder mot covid-19 (planerat antagande senast den 18 november).
17. Medlemsstaternas strategier när det gäller karantänskyldigheter i samband med resor skiljer sig avsevärt från varandra.

Tillfälliga restriktioner för icke nödvändiga resor till EU

18. Vad gäller rådets rekommendation av den 30 juni 2020 görs det varannan vecka en översyn av förteckningen över tredjeländer för vilka medlemsstaterna bör avskaffa de tillfälliga restriktionerna för icke nödvändiga resor till EU. Den 28 oktober antog kommissionen nya riktlinjer om personer som är undantagna från de tillfälliga restriktionerna för icke nödvändiga resor efter det att frågorna diskuterats i IPCR.
19. *Under diskussionerna i Coreper och IPCR har vissa medlemsstater uttryckt intresse för en översyn av själva rådsrekommendationen. Ett kommissionsförslag om detta väntas till slutet av november.*

Vacciner

I kommissionens EU:s strategi för covid-19-vacciner från juni 2020 beskrivs de viktigaste åtgärder som man avser att vidta för att påskynda utvecklingen, produktionen och ibruktagandet av vacciner.

Förhandsåtaganden om inköp har sedan dess undertecknats med fyra företag, och framgångsrika sonderande samtal har slutförts med två andra. Ytterligare förhandlingar förs i nämnden för vacciner.

Den 15 oktober offentliggjorde kommissionen ett meddelande om beredskap inför covid-19: vaccinationsstrategier och vaccininsatser, där den efterlyser en gemensam och samordnad strategi för att sätta in vacciner i medlemsstaterna som är anpassad till lokala och regionala behov. I meddelandet behandlas vaccinationsmål, krav på täckning, vaccinationsprioriteringar och antalet doser som behövs i EU.

Dessa frågor diskuteras regelbundet i hälsosäkerhetskommittén, och ECDC kommer snart att ge en översikt över medlemsstaternas planer för ibruktagandet av vacciner (väntas till den 19 november).
